

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatus De Fiducia In Deum Plurimas Et Utilissimas pro
vitâ spirituali instructiones Continens, Præcipue Ad
Obtinendam magnam animæ quietem, & afflictiones
quascunque ingenti cum solatio & fructu ...**

Dusault, Nicolas

Coloniæ Agrippinæ, 1660

§. 2. Discrimen inter opera & possessiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50333](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50333)

stant. Deo, qui coelestibus bonis suis ditavit nos, ad imaginem ac similitudinem suam creatis impressa divinitatis suae reliquit vestigia. *Quid retribuam Domino pro omnibus quae retribuit mihi.* psal. 115.

§. II.

Discrimen inter opera & possessiones.

Illud nunc considerandum est, & ut id melius intelligamus, advertendum est, opificum opera non aequali jure illorum esse potestati subjecta, sed quo plus minusve haec ab illis habent, eo plus minusve ad illos pertinent, & pro ratione juris, possessio & usus variatur. Homo longè alio modo Dominus est suarum operationum, ac thesaurorum, vel domus vel vinearum, vel pratorum, vel census & reddituum. Bona, quae fortunae appetimus, extranea illi sunt & accessoria, nec recipiuntur in animum, nec in corpus; & sicut ab ipso nihil accipiunt, ita sine illo perstant, & remanent plerumque eadem post mortem quae fuerunt in vitâ, adeo ut haec ab homine dependere non videantur, quia hic nihil confert ad hoc ut ipsa existant. Unde jus omne dominij, proprietatis & possessionis quod in illa se habere contendit, minus est quam quod habet in operationes suas quarum au-

T 7

tor

tor est & parens, has producit ex seipso, & ita elicit ut recipiat, manentque ipsæ in eadem potentia, à qua manant; nec vel puncto temporis existunt sine continuato motu atque influxu vitalis facultatis seu interioris seu exterioris: de quibus proindè liberrimè disponit ut supremus Dominus, nec ejus in his imperium vel hominum aliquis vel Angelorum imminuere potest aut tollere, quia ejus arbitrio penitus subjectæ sunt propter summam, qua ab illo uno dependent, necessitatè. Unde vides quàm arcta sit conjugatio & nexus causæ cum effectu, & effectus cum causâ suâ, servituti verò effectus respondet possessionis, proprietatis, dominij atque imperij, quod causa obtinet in effectum, & opifex in opus à e productum. Verùm hoc ipsum clarius etiam apparebit, si consideremus alteriùs discrimen quod est inter ipsius hominis operationes, quæ, cum homo constet ex corpore & animo, tum interiores sunt, tum exteriores tum naturales tum liberæ: Et licet omnium Dominus sit, non tamen uno eodemque modo, sed pro ratione connexionis quam habet cum suo principio, & servitutis quo tenentur debito, hæ operantis juri subjacent. Actus facultatum inferiorum & sensitivarum non semper sunt in hominis potestate, nec enim

ab eius solo dependent arbitrio sed requirunt
objecta apta, organa, tempus, locum, media-
que & circumstantias varias sine quibus ejus-
modi functiones esse non possunt. Potest al-
lius, ne videam, multis me modis impedire
etiam invitum, vel oculos mihi occludendo,
vel eripiendo lucem, vel ipsos oculos eruen-
do. Quare licet habeam videndi facultatem,
hoc tamen officio fungi nequaquam pos-
sum, si visus læsum sit organum, vel desit ob-
jectum, vel non satis præsens, aut similis ali-
qua absit conditio necessaria sine qua exer-
cere actum visionis nullum poterit visiva fa-
cultas, sed otiosa hærebit & iners. Idem dici
potest de alijs sensibus internis externisque
qui simili nec essitate plurium rerum auxilijs
indigent. Ab hac servitute exempti sunt in-
tellectus & voluntas, quæ sunt nobiliores a-
nimæ potentia & omninò spirituales, orga-
norum expertes, à quibus proinde non de-
pendent ut sensus, nisi valde remotè & indi-
rectè. Hinc nec bonorum malorumve Ange-
lorum, nec mortalium quisquam potest me
impedire ne velim quod volo, aut ne amem
quod amo, aut ne odio habeam quod dete-
stor. Tyranni quidem & carnifices poterant
SS. Martyrum corpora vi tormentorum &
cruciatuum urere, secare, & mille in partes
di-

distrahere, at in voluntatem eorum nihil unquam potuerunt. Oculos eorum eruerunt ne intuerentur opera Dei, linguas eis radicitus evulserunt, ne laudes Dei prædicarent; aures liquata pice & plumbo oppleyere ne audirent; sed nulla unquam suppliciorum magnitudine eripere illis potuerunt vel Deo placendi desiderium, vel eidem displicendi timorem, vel illum videndi spem, vel propositum scribendi, vel felicitatem possidendi. Extrahere cor illis è pectore potuerunt & corpus ab anima sejungere, at nunquam illis Dei amorem vel à corde tollere aut ab animâ separare potuerunt. Hoc intelligens Apostolus audacter exclamat provocans in se omnes adversarias potestates sive quæ in celo sunt, sive quæ super & infra terram. *Quis vos separabit à charitate Christi: tribulatio: an angustia? an fames? an nuditas? an periculum? an persecutio? an gladius? (sicut scriptum est: Quia propter te mortificamur tota die: astimati sumus sicut oves occisionis) Sed in his omnibus superamus propter eum qui dilexit nos. Certus sum enim, quia neque mors, neque vita neque Angeli, neque Principatus, neque virtutes, neque instantia, neque futura, neque fortitudo neque altitudo, neque profundum, neque creatura alia poterit nos separare à charitate Dei*

Dei qua est in Christo IESU Domino nostro. ad
 Rom. 8. De externorum functionibus sensuū
 idem dici non potest, vel pulex irrepens in
 auriculam, potest auditum, vel festuca inci-
 dens in oculum potest visum impedire. Sed
 amplius dico: Deus ipse summè sapiens ac
 potens pro eo quem statuit sibi modum a-
 gendi & conservandi quam mihi semel do-
 navit libertatem operandi, facere non potest
 ut non velim quod volo, vel (quod videtur
 incredibile) ut voluntatem habeam ad ea o-
 mnia extensam ad quæ suam ipse porrigit,
 qua nimirum amem quæ ipse amat, quæ ab-
 omner quæ ipse abominatur, qua velim id o-
 mne quod ipse vult, & placere nolim, quid-
 quid ipse non vult. Mira sanè res! homo mor-
 talis cum immortalis Deo concertat quantū
 ad dominium suæ voluntatis actuum. Mille
 mihi mortes Deus potest intentare, potest
 me destruere atque redigere in nihilum, po-
 test omni membrorum, sensuum & poten-
 tiarum usu me privare: at deicere me homi-
 nem infirmum, caducum & inertem de li-
 bertatis possessione non potest, impedire ne-
 quit quin amem, & amem id omne quod ipse
 amat, & detester id omne, quod ipse detesta-
 tur. Hoc planè ostendit hominem pulcherri-
 mam esse Dei imaginem & non adumbrata
 sed

fed ad vivum expreffa in animis noſtris eſſe
 divinae lineamenta naturae. Vides igitur quae
 admodum homo maiore imperio domine-
 tur actibus voluntatis ſuae quam ſenſuum
 functionibus, haec enim à multiplicibus de-
 pendent conditionibus varijsque circumſta-
 tijs, à quibus illi ſunt exempti: Voluntatis
 noſtrae actus non procedunt niſi ab imperio
 huius dominatricis potentiae quae illos pro-
 ducit Creatoris quidem ſui ſulta adjutorio,
 ſed quod illi nunquam deeſt, ſed praeratur
 naturae lege debitum, ad nutum ſemper & ubi-
 que paratum: Propterea ſi qui ſuperiores
 in ſpiritualibus aut temporalibus rebus u-
 ſurpare ſibi vellent quoddam dominium in
 actus noſtros liberos qui à voluntate noſtra
 duntaxat, Deo que dependent, ſi de ijs pro
 arbitrio ac libitu ſuo diſponere vellent invi-
 tis nobis, prorfus operam perderent; huius-
 modi enim actus nec alienum ſequuntur im-
 perium nec ferro arcentur aut igne. Eo mo-
 do uniti atque adſtricti ſunt illi à quo geniti,
 ſive vinculo generationis, ut ſi loqui poſſent
 non aliud dice rent, quam alium Dominum
 ſe agnoſcere neminem praeter illum à quo
 proceſſerunt, à quo ſic conſervantur, ut ſi hic
 ceſſet agere continuo & ipſi intercidant pe-
 reantque. Quod ſi in poteſtate eſſet, exem-
 pli

plia causa, actuum voluntatis meæ alium præ-
 ter me posse autorem agnoscere, nunquid in-
 tolerabilis esset dementia & perversitas, rem
 aliquam quæ ex mea substantia, suam habet
 omnem, quæ meo partu effusa, in sinu meo
 educata adolevit, quæ nutui meo subiecta,
 nulli alteri debet quidquam præterquam
 mihi soli, eò devenire, ut me abnegans & de-
 ferens, alieno se mancipet; cum ex me vitam
 habeat & omnia, à me manet & in me maneat
 necessariò, nec alium respiciat, nec alteri co-
 puletur, quàm mihi soli, nolit tamen se mihi
 subicere & adhærere, sed in mei despectum
 non dubitet alterius sequi ductum, & subdi-
 imperio, à quo nihil omninò acceperit. Hæc
 quidem sic animo fingi possunt, fieri re ipsa
 nullo modo possunt, declarant tamen nobis
 apprimè summum hominis quod esse potest
 ingrati animi crimen adversus Deum con-
 ditorem suum, id quod paucis deinceps o-
 stendam.

§. III.

*Creaturarum à Deo Creatore suo infinita de-
 pendentia est.*

Hoc ex ijs quæ dixi arbitror esse manife-
 stum, sed erit adhuc manifestius ex ijs
 quæ mox subjiciam. Multò magis atque per-
 fectius